

Evaluatie verkeersmaatregelen de Wijze Eik

---

1. Voorgeschiedenis

In de periode februari 2020 tot april 2023 (invoering maatregel) kwamen er ongeveer 20 meldingen binnen die de gevaarlijke verkeerssituatie aan de schoolomgeving aankaartten. Deze meldingen kwamen van ouders, passanten en de directie van de school. Ook werden er regelmatig vragen gesteld tijdens het vragenuurtje om de onveilige verkeerssituatie in de schoolomgeving aan te kaarten.

Binnen kinder-en jongerenmobiliteit pakken we schoolomgevingen aan na grondig overleg met de school en verschillende observaties. Daarna lichten we bewoners in aan de hand van een bewonersbrief. Inspraakmomenten voor dergelijke ingrepen maken geen deel uit van onze reguliere werking.

2. Observaties

→ Gedurende de **periode februari 2020-april 2023** ging de scholenconsulent **5 keer observeren** en vonden er intern overleggen plaats om de mogelijkheden tot aanpassingen te bekijken.

- Telkens werd er vastgesteld dat er inderdaad sprake was van veel bijna ongevallen tussen auto en fiets. Dit was bij stip het grootste probleem bij het observeren. De auto's die achteruit rijden na het parkeren merken fietsers niet op. Zeker niet wanneer dit jonge fietsers zijn die moeilijker zichtbaar zijn.
- Ook staan auto's gewoon op de rijbaan en rond de Wolvengracht om kinderen af te zetten in plaats van een parkeerplaats te zoeken. Dit brengt de fietsveiligheid en de oversteekbaarheid in gedrang. De ouders aan de schoolpoort spreken ons ook regelmatig aan hierover en melden dat de bijna aanrijdingen dagelijkse kost zijn aan de schoolpoort.

→ In **juni 2022 en november 2023** werden **camera's** opgehangen om de schoolomgeving vanuit een helikopterperspectief te observeren. Deze beelden bevestigen de problemen die door eigen observaties al werden opgemerkt.

- In **juni 2022** toonden de beelden de conflicten veroorzaakt door het haaksparkeren duidelijk aan.
- Ook foutparkeren tussen het plein van de Wolvengracht en de schoolingang zorgde voor veel hinder. De schoolomgeving bestaat bijna uitsluitend uit geparkeerde auto's en fietsen die zich ertussen manoeuvreren.
- In **november 2023** (na de invoering van de maatregel) is op de beelden nog steeds chaos te zien, echter niet langer door het haaksparkeren. De beelden tonen aan dat het nieuwe veiligheidsprobleem het niet reglementair parkeren rond de Wolvengracht is.
- Het wegvallen van de mogelijkheid om te parkeren vlak voor de school zorgt wel voor meer ruimte voor fietsers en eenmaal in de zone van de paaltjes zijn er geen conflicten.

Ook de bredere oversteek lijkt beter opgemerkt te worden, waardoor voetgangers beter kunnen oversteken en er geen bijna-aanrijdingen met voetgangers meer te zien zijn op de beelden van

november 2023. Die gebeurden voordien ook door het haaksparkeren vlak naast de oversteek aan de schoolingang.

3. Basis aanpak situatie

In het *najaar van 2022* werd er, na een nieuwe golf meldingen die de onveilige schoolomgeving aantakten, beslist om de verkeerssituatie aan te pakken. Dit met korte termijn maatregelen die snel kunnen ingrijpen. Op lange termijn willen we een duurzame inrichting voorzien, maar aangezien dit dan een groter dossier wordt met een groter budget was het geen optie om hierop te wachten. Ook kwam er op dit moment een idee voor het wijkbudget op de proppen, waar een bewoner en ouder van de school een voorstel deed om de parkeerzone anders in te vullen en de veiligheid aan te pakken.

Er werd binnen het Mobiliteitsbedrijf overlegd om de mogelijkheden en bestaande kaders te bekijken:

- vanuit **fietsperspectief** werden fietssuggestiestroken opgeworpen en het schrappen van de dwarsparkeerplaatsen
- uit **circulatieperspectief** kwam het idee om een filter in te voeren. Dit remt de snelheid, zorgt voor een veilige zone voor de zwakke weggebruiker. Voor gemotoriseerd verkeer is omrijden minimaal. De draaicirkels werden goedgekeurd door brandweer en hulpdiensten
- De andere problematiek die steeds naar boven kwam, was het lukraak afzetten van kinderen (wanneer de parkeerplaatsen allen bezet zijn) op straat zonder te parkeren. Ook hiervoor is de filter nuttig. Hierdoor moet al het gemotoriseerde verkeer rondrijden via de Wolvengracht en verder in de aansluitende straten (Wolvengracht, Eeklostraat) reglementair parkeren.
- Het remmend effect van de filter is een oplossing voor de meldingen over **snelheid** in de Eeklostraat die regelmatig binnenkomen

om de schoolomgeving in te richten volgen we daarnaast de Vlaamse criteria¹ omtrent veilige schoolomgevingen, met focus op het weren van autoverkeer aan de schoolpoort en het voorop stellen van de actieve weggebruiker. Dit betekent voor de Wijze Eik het beperken van autoparkeerplaatsen aan de directe schooltoegang, het verbreden van de voetgangersoversteek en het voorzien van meer ruimte voor de fietser. Aangezien de problematiek vooral bestaat uit het in-en uitrijden van wagens was de eerste stap de autoparkeerplaatsen aan de schoolingang schrappen. Omdat er een kinderdagverblijf gelegen is vlak naast de school werd gekozen om een aantal langsparkerplaatsen te behouden. Ook de ruimte voor de schoolbus om in-en uit te rijden wilden we behouden.

---

¹ <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/59009>

4. Invoeren maatregel april 2023

April 2023

De maatregelen waren zichtbaar op terrein na de paasvakantie 2023. Oorspronkelijk verliep alles beduidend **rustiger** dan voordien. Auto's moesten wennen aan het omrijden, maar gezien ze elkaar hier traag moeten kruisen gebeurde dit ook. Het op straat blijven staan om kinderen af te zetten bleef beperkt. Er was ook politiecontrole aanwezig.

Op dit moment was de scholenconsulent aanwezig om te observeren, samen met directie en een comité van buurtbewoners, en viel op **dat handhaven nodig zal blijven**. Ook is het belangrijk dat de politie een neutrale boodschap brengt conform aan de wegcode. De aanwezige buurtbewoners² uitten zich sceptisch ten opzichte van de nieuwe maatregelen.

Enkele weken na het invoeren van de maatregelen nam het foutparkeren/stationeren toe. De vrije ruimte naast het vak voor de schoolbus (één parkeerplaats) wordt regelmatig gebruikt als parkeerplaats. Hierdoor kan de schoolbus niet vlot uitrijden. Ook rond de Wolvengracht gaat men zich parkeren, wat niet reglementair is. De straat is hier te nauw voor, wat gevaarlijk is voor fietsers en hulpdiensten. Ook de wagens die verder rijden naar de Eeklostraat moeten daar reglementair parkeren en niet in de grasbermen zonder anderhalve meter tussen te laten met de perceelsgrens of op straat stationeren. De directie hield ons de weken daarna ook op de hoogte via mail en dezelfde opmerkingen kwamen hieruit voor.

In juni 2023 voerden de scholenconsulent en verkeerstechnisch adviseur van het Mobiliteitsbedrijf opnieuw een **observatie** uit, dit keer om ook de schoolbus te zien manoeuvreren en de chauffeur te spreken nadat een dringende melding was binnengekomen over moeilijkheden hieromtrent. De chauffeur gaf aan moeilijk te kunnen uitrijden wanneer de personenwagen foutief geparkeerd staat. Wanneer dit niet het geval is kan er wel vlot in-en uitgereden worden. Ook de bocht rond de Wolvengracht nemen is mogelijk indien er niet geparkeerd staat.

In **november 2023** werd een enquête verspreid onder bewoners, personeel en ouders van de school/kinderdagverblijf met de bedoeling om te evalueren hoe de maatregel door hen ervaren wordt. We wilden ook zeker zijn dat we, om bijstellingen te doen, geen zaken missen.

5. Resultaten enquête

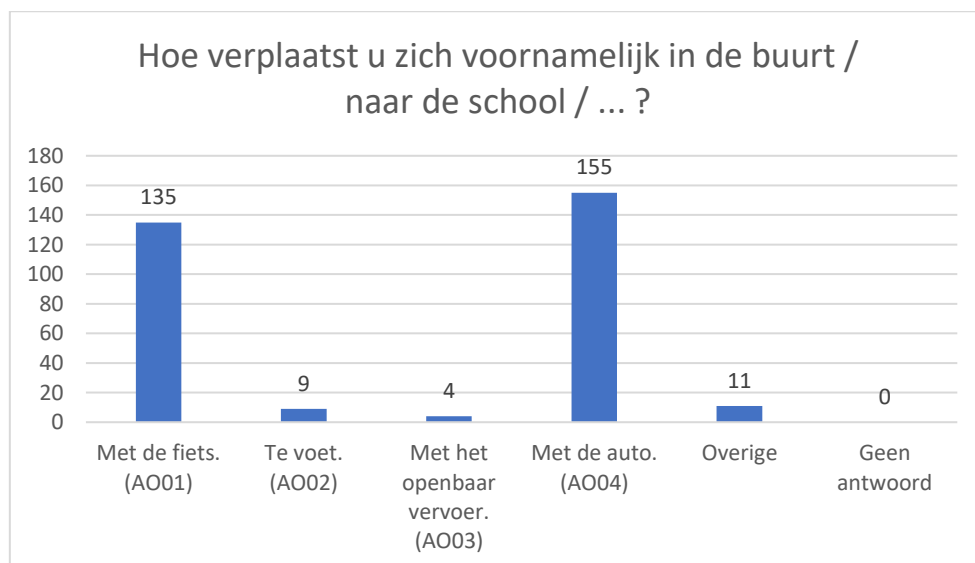
De enquête werd ingevuld door 314 respondenten. Zowel ouders, personeelsleden (van de school en de crèche), buurtbewoners als passanten en grootouders evalueerden de maatregel. We willen echter benadrukken dat, door de beperkte schaal van de enquête en manier waarop deze werd afgenomen (online) de enquête niet wetenschappelijk representatief is. Gezien de enquête anoniem kon worden ingevoerd, is het niet mogelijk om te traceren wie ze heeft ingevuld. Het is onmogelijk te achterhalen

---

wie buurtbewoner dan wel schoolgebruiker is. Ze schetst een beeld van hoe de gewijzigde schoolomgeving werden ervaren, maar dekt niet alle weggebruikers die hierdoor beïnvloed worden.

- Eerst wordt er gepolst naar de **parkeergewoonten en autogebruik**, aangezien de maatregel voor de ene helft bestaat uit een aanpassing van het parkeergebied.

49 procent van de verplaatsingen in de buurt gebeurt met de wagen en 42 procent met de fiets.

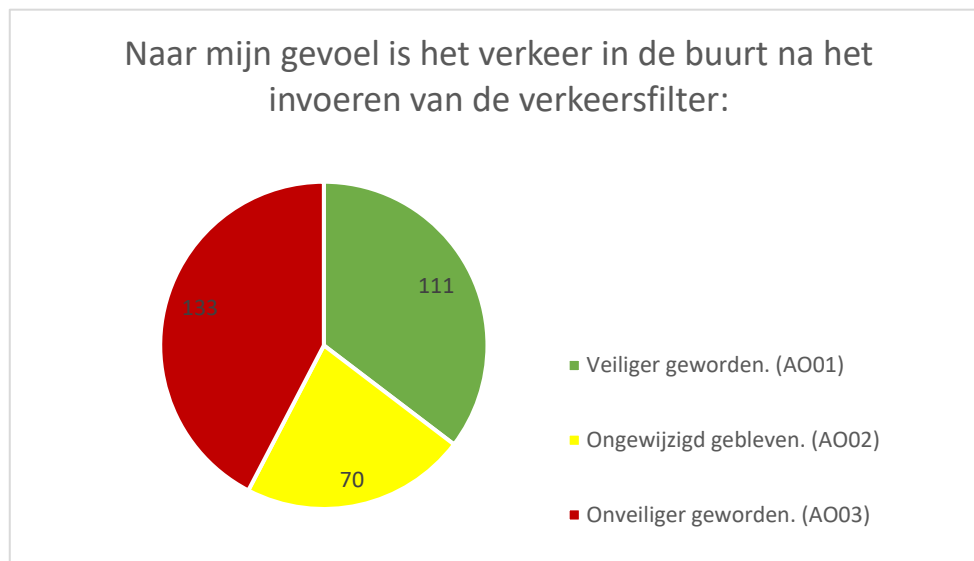

Als we bevragen of dit door het invoeren van de maatregel veranderd is, blijkt dat een kleine 10 procent hun vervoerskeuze aanpaste³.

³ Uit De Grote Trek (waarin het Mobiliteitsbedrijf kinderen van het 5^e en 6^e leerjaar tijdens een klasbezoek lieten vertellen over hun routes naar school) kwam ook naar voor dat sommige kinderen

- Vervolgens stelden we de vraag hoe de **verkeersfilter** werd ervaren, het eerste luik van de maatregelen.

42 procent ervaart het invoeren van de verkeersfilter niet als veiliger. 58 procent vindt het verminderde parkeeraanbod een verbetering voor de veiligheid of ervaart de situatie als ongewijzigd.

Wanneer we de opmerkingen over de verkeersfilter analyseren, zien we een aantal zaken eruit springen.

Zo wordt de keuze voor paaltjes aangekaart:

- 109 Er zijn wel heel veel paaltjes gebruikt, wat het straatbeeld niet verfraait. Er moeten toch betere alternatieven zijn die dezelfde veiligheid beogen maar mooier uitkomen.
- 112 De paaltjes die geplaatst zijn zouden eventueel op termijn kunnen vervangen worden door een parkje met groen (uitbreiding van het eilandje dat er nu al is) met fietspaden en wandelpaden die erdoorheen lopen. Dat zou al een mooier zicht zijn dan de talloze reflecterende paaltjes die er nu staan en zo komt er weer wat meer groen in de omgeving.

Ook valt de suggestie om twee extra paaltjes te plaatsen wegens foutparkeren:

---

nu wel met de fiets komen (of dit alleen mogen doen), waar dit voor het invoeren van de maatregel niet het geval was.

- 1417 Het weghalen van de dwarse parkeerplaatsen in de buurt van de schoolpoort is een grote verbetering voor de veiligheid. Daardoor zijn er geen achterwaartse bewegingen meer van wagens die uit de parkeerplaatsen rijden. Daarnaast is er nu plaats voor fietsers om hun fietsen te stellen. Een verbetering zou wel nog zijn om een paaltje te plaatsen dan wel schuine witte strepen aan te brengen aan het verlengde van het zebrapad en witte strepen aan de uitrijstrook van de bus naast de schoolpoort (aangezien het blijkbaar niet duidelijk is dat daar niet mag worden geparkeerd en er daar nog steeds wagens geparkeerd staan). Wij gaan de helft van de week met fiets en kunnen organisatorisch spijtig genoeg niet anders dan de helft met de auto te komen. De auto moet nu inderdaad verder geparkeerd worden maar dat lijkt mij geen erg probleem al zou er, ook en misschien vooral voor de omwonenden, best wel worden gezorgd voor een waterdoorlaatbare maar hardere ondergrond waar voetgangers in de eeklostraat en wolvengracht kunnen wandelen zonder in de kapotgereden zijberm, die vaak met modder en/of plassen ligt, te moeten wandelen.

Enrichtingsverkeer wordt een aantal keer gesuggereerd:

- 310 Is er geen eenrichtingsverkeer mogelijk in de omliggende straten. Ik bedoel in de wolvengracht en de eeklostraat. Ik fiets dagelijks met 2 kinderen naar school, en dat zou de doanning bij mij verlichten. Ook de zone niet parkeren moet beter opgevolgd worden. Nu staan er vaak toch auto's waar er niet mag geparkeerd worden. Ook die 2 plaatsen voor school (die geen parkeerplaats zijn) graag verduidelijken dat dit geen parkeerplaats is

En het onduidelijke parkeerverbod/ de handhaving hierrond springt ook uit de antwoorden:

- 529 De eeklostraat weer toegankelijk maken zoals vroeger, dus al die paaltjes terug verwijderen. Als er niet rond dat pleintje geparkeerd mag worden, laat dit dan met verbodsborden duidelijk maken. Voor mij is dit duidelijk en ik stond er eerlijk gezegd vroeger ook nooit. Maar zou wel terug handig zijn moest er terug mogen geparkeerd worden tov dr schoolparking, op het gras/voortuinen van die huizen. Meer politiecontrole is handig, maar ik vind de politie agent vaak heel nors en boos. Bij overtredingen mag er uiteraard aangesproken worden en boetes uitgedeeld worden, dat is did zijn job, maar soms vragen mensen iets vriendelijk, maar antwoord vaak op zo een manier dat het wel uitloop op hevige discussies enz, soms niet altijd terecht(als ik mee sta te luisteren)...
- 538 Ik hoop dat er nog duidelijkere verkeersborden en wegmarkeringen komen in de zone waar parkeren verboden is in de Wolvengracht ter hoogte van het pleintje, want nu wordt er dagelijks geparkeerd in die verboden zone. Het verkeersbord -parkeren toegelaten over 6m- wekt verwarring, ik heb de indruk dat veel mensen denken dat je ter hoogte van het pleintje wel mag parkeren. Vervelend voor ons als buurtbewoners is dat door dit verkeerd parkeren het verkeer niet meer in beide richtingen doorkan ter hoogte van het pleintje, wat dagelijks opstoppingen en claxonerende wagens veroorzaakt. Politie komt slechts af en toe, ik hoop dat ze toch wat frequenter kunnen komen.

6. Conclusie

De observaties die we uitvoerden gaven ons veel nuttige informatie mee, net zoals de input van de respondenten. We zien ruimte voor optimalisaties. Hieronder bundelen we het advies van het Mobiliteitsbedrijf naar aanpassingen op korte termijn, mits behoud van de maatregel.

- We bekijken wat we kunnen doen om het foutparkeren rond de Wolvengracht aan te pakken. Dit zou kunnen door het parkeerverbod dichterbij de Wolvengracht te plaatsen zodat het leesbaar is voor iedereen. Hierop extra handhaven zou ook niet overbodig zijn.
- We bekijken of in de Eeklostraat de politie/ GAS 4 ambtenaren extra kunnen handhaven, zodat de wettelijke anderhalve meter tussen geparkeerde wagen en perceelsgrens gerespecteerd wordt.
- In de zone met de paaltjes wordt nog steeds fout geparkeerd. We bekijken om een extra paaltje te plaatsen, zodat de schoolbus zeker is van de in-en uitrijdroute.
- We schatten in dat een voorrangsregeling invoeren (Eeklostraat en dus fietsas in de voorrang) de leesbaarheid van de maatregel zal verhogen.
- De suggestie om het Kollekasteel te contacteren en samen met de school een begeleide rij te voorzien, is te onderzoeken. We zullen dit samen met de wijkregisseur bekijken.

Wanneer bovenstaande zaken zijn onderzocht (en hopelijk ook uitgevoerd op terrein) willen we nadat de maatregel een volledig schooljaar in voege is gegaan mét aanpassingen kijken naar een duurzame, lange termijn oplossing. De parkeerplaatsen worden idealiter onthard en vergroend om de kwaliteit van de straat ook naar boven te tillen. Bewoners en school kunnen ideeën geven voor deze invulling, net zoals dat het geval is bij andere heraanleggen. Indien hier voldoende tijd en middelen voor zijn spreken we over 2025-2026.